

Interpellationssvar

Dnr 25KS269-2
2025-09-24

Kommunfullmäktige

Svar på interpellation från Moderaterna (M) - Avfallshantering och återvinning

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 16 juni 2025, väckte Roland Nilsson - Moderaterna (M) följande interpellation.

”EU:s direktiv om avfallshantering och återvinning ställer krav på att medlemsländerna ska förbättra insamlingen av avfall och öka återvinningen. Direktiven har implementerats i Sverige genom flera lagar och förordningar.

Kommunerna ska erbjuda separat insamling av olika fraktioner och insamlingen ska ske nära hushållen, vilket är orsaken till att fastighetsnära insamling införs. Hushållsavfallet sorteras i åtta fraktioner: Plastförpackningar, pappersförpackningar, metallförpackningar, färgade glasförpackningar, ofärgade glasförpackningar, tidningar, matavfall och restavfall.

Hur fungerar detta i Gävle kommun där Gästrike Återvinnare ansvarar för avfallshanteringen?

De som bor i villa har idag hämtning av matavfall och restavfall. För dom utökas hämtningen med plastförpackningar och pappersförpackningar. Det innebär att enbart fyra av de åtta avfallsfraktionerna har fastighetsnära insamling.

Uppsala däremot placerar ut två fyrfackskärl för villor. Dessa kärl möjliggör hämtning av alla åtta avfallsfraktionerna direkt vid fastigheten.

Med anledning härav ställer jag följande fråga till kommunalrådet Therese Metz som är ordförande i Gästrike Återvinnare:

- Varför inför inte Gästrike Återvinnare liksom Uppsala fastighetsnära insamling för hushållsavfallets alla åtta avfallsfraktioner?”

Therese Metz (MP), Kommunalråd fick i uppdrag att besvara interpellationen.

Som svar på interpellationen vill jag anföra följande

Redan flera år innan lagstiftningen var på plats för fastighetsnära insamling, FNI, började Gästrike återvinnare utreda vilket system som skulle vara bäst lämpat att införa i vår region. Att fastighetsnära insamling införs, det som innebär att förpackningsindustrin ska stå för de kostnader som förpackningar orsakar för återvinningssystemet är mycket välkommet och förbundet har också uppvakttat flera miljöministrar i frågan innan lagen trädde i kraft.

För förbundet har följande principer varit viktiga i valet av system för våra kommuner:

- Insamlingsgraden av förpackningar ska öka och de sopor som ska förbrännas minskas
- Avfallstaxan ska inte bekosta det nya systemet utan systemet ska täckas av den avgift som förpackningsproducenterna nu ska stå för
- Systemet ska vara flexibelt så att fraktioner av förpackningar kan läggas till framöver
- Systemet ska vara anpassningsbart till olika typer av boendemiljöer som har olika förutsättningar; radhusområden, villaområden, glesbefolkade områden, fritidshusområden.
- Transporterna ska vara så få som möjligt för att hålla nere utsläpp och kostnader

En gedigen utredning har genomförts där flera olika system av insamling har analyserats; optisk sortering (olikfärgade plastpåsar som medborgaren lägger olika förpackningar i), fyrfackskärl (större sopkärl med små kärl i), kombinerade kärl för tex plast/papper, och det system som är valt – enskilda kärl för plast och papper. Efter ett par års utredning, försök hos ett 30-tal villaägare, samtal med kärl-designers och leverantörer och sopbilsleverantörer har förbundet landat i modellen med enskilda kärl för plast och papper införs här. Systemet kommer att kompletteras med lösningar för glas och metall, samtal pågår med leverantörer om exakt hur dessa bäst utformas, chaufförernas arbetsmiljö är en viktig faktor i utvecklingen av ett bra system.

Det systemet som utvecklats och valts här kommer att leda till att avfallstaxan fortsatt kan vara låg, att förbundets bilpark inte behöver bytas ut, att befintliga sopkärl kan användas och att systemet kan fortsätta att vara flexibelt för kunden. Även större barnfamiljer får plats med alla förpackningar i detta system, vilket inte är fallet med exempelvis fyrfackskärnen. Om förbundet

exempelvis valt fyrfackskärl i stället hade hela bilparken behövt bytas ut (närmare 100 miljoner kr), alla nuvarande kärl (160 000 kärl) hade behövt kasserats och nya hade behövt bytas ut (300 000 kärl). Kostnaderna hade uppgått till 300-400 miljoner kr vilket avgifterna i systemet inte täcker utan de kommuner som väljer den lösningen tvingas att höja sina avfallstaxor kraftigt, och öka sina transporter i stor utsträckning eftersom kärlen är för små för de flesta hushåll.

På Gästrikeatervinnare.se kan du se när ditt område får dina nya kärl levererade!

Med det anser jag interpellationen besvarad.

Therese Metz (MP)
Ordförande Gästrike återvinnare